

πάντοτε ἀνεφέλους αὐτῆς νύκτας δὲν ἔχει τὸ βαθύ κυανοῦν χρώμα τοῦ ἡμετέρου οὐρανοῦ, ἀλλὰ εἶνε *πισσομέλας*, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται κατέσπαρμένοι οἱ ἀστέρες. Ἄν ἐπὶ τῆς σελήνης εὐρίσκητο τις παρατηρητής, οὗτος θὰ ἔβλεπε τὸ πεφωτισμένον τῆς γῆς μέρος ὅμοιον πρὸς πανσέληνον τετράκις μείζονα, καὶ τοῦτο θὰ ἦτο ἴσως τὸ μόνον θέλητρον, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἐπισκέπτην τῆς σελήνης. Ὁ δορυφόρος, λοιπόν, ἡμῶν, ἡ *ἀργυρὰ* τῶν ποιητῶν *σελήνη*, ἣτις εἶνε τέκνον τοῦ ἡμετέρου πλανήτου καὶ ἣτις πιστῶς ἀπὸ τῆς γενέσεως αὐτῆς παρακολουθεῖ τοῦτον κατὰ τὰς ἐντὸς τοῦ ἀχανοῦς μακρὰς πορείας του, εἶνε νεκροταφεῖον ἀπέραντον ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεμία ζωὴ, οὐδεμία ἐρψυχος ἕταρξις!!

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν πρέπει νὰ διατελῇ καὶ ὁ πλησιέστατος τῷ ἡλίῳ πλανήτης, ὁ Ἑρμῆς, ἀπέχων ἀπὸ τοῦτον περὶ τὰ 57 1/2 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Τὸ οὐράνιον τοῦτο σῶμα, ὅπερ ἔχει μᾶζαν πολὺ τῆς γῆς μικροτέραν, τὸ 0,07, καὶ ἂν δεχθῶμεν ὅτι δὲν στερεῖται ἀτμοσφαίρας ὁμοίας πρὸς τὴν τῆς γῆς, καὶ ὅτι ἔχει ὄρη, πιθανῶς πολὺ ὑψηλότερα τῶν γηίνων, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κατοικῆται ὑπὸ ἐνοργάνων ὄντων, διότι εὐρίσκηται βεβουθισμένον ἐντὸς τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, αἵτινες εἶνε τοσοῦτο φλογεραί, ὥστε οὐδενὸς ἐνοργάνου ὄντος τὴν ἀνάπτυξιν ἐπιτρέπουσι. Καὶ οὐ μόνον διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶνε ἀκατοίκητος ὁ Ἑρμῆς, ἀλλὰ καὶ διότι κατὰ τὰς νεωτάτας τοῦ Sciaparelli ἀνακαλύψεις τὸ ἡμερονύκτιον αὐτοῦ εἶνε ἰσόχρονον πρὸς τὸν χρόνον ὃν δαπανᾷ, ὅπως διατρέξῃ τὴν τροχίαν του ἥτοι ἴσον πρὸς 88 γῆινα ἡμερονύκτια περίπου. Πόσον φοβερὸν θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς τοὺς κατοίκους τῶν εὐκράτων τῆς γῆς ζωνῶν, ἐν αἷς ἡ τῶν ἐνοργάνων ὄντων δημιουργία ἔλαβε τὴν ὑψίστην αὐτῆς ἀνάπτυξιν, ἂν εἴχομεν διαρκῶς τὴν ἡμέραν ἴσην πρὸς 1056 ὥρας, καὶ τὴν νύκτα ἐπίσης ἰσόχρονον!! (ἔπεται τὸ τέλος)

ΧΡΟΝΙΚΑ

Προσβολὴ γυμναζομένων στρατιωτῶν ὑπὸ κεραυνοῦ.—Οὐχὶ σπανίως παρετηρήθη, ὅτι κεραυνὸς προσβάλει στρατιώτας γυμναζομένους, ὅπερ δηλοῖ, ὅτι ὁ μεταλλικὸς τούτων ὀπλισμὸς ἔλκει τὸν κεραυνόν. Τὸ μεγαλείτερον τῶν δυστυχημάτων τοῦ εἶδους τούτου ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ ἔτος 1884 ἐν τινὶ συντάγματι τῆς Β. Ἀμερικῆς, ὅπερ εἶχε στρατοπεδεύσει ἐπὶ τινος λόφου, εὐρισκομένου ἐν μέσῳ πεδιάδος. *Πελορῖα* στήλη περὶ καταπεσοῦσα ἐπὶ τοῦ λόφου τούτου, διεσκόρπισε τὸ στρατόπεδον, πάντας τοὺς ἄνδρας κατέρριψεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐφόνευσε σχεδὸν ἅπαντας τοὺς ἵππους. Ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἐφρονεύθησαν 18, σχεδὸν δὲ ἅπαντες οἱ λοιποὶ εἶχον πάθει ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ βλάβην

τινά. Δύω πυραμίδων τὰ ὄπλα ἀπεγεμίθησαν καὶ ἐφόνευσαν δύο στρατιώτας. Ὅμοιον φαινόμενον παρετηρήθη οὐ πρὸ πολλοῦ καιροῦ καὶ πλησίον τοῦ Βερολίνου, ὡς καὶ εἰς γαλλικὰ στρατόπεδα.

Χῶραι τῆς γῆς κείμεναι βαθύτερον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.—Τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς στερεᾶς κεῖται ὑψηλότερον τῆς θαλάσσης. Οὐχ ἦττον ὅμως ἐνιαχοῦ γῆς ὑπάρχουσι καὶ χῶραι αἵτινες κεῖνται βαθύτερον τῆς θαλασσοῦ ἐπιφανείας. Τούτων αἱ σημαντικώτεραι εἶνε αἱ ἐξῆς: ἡ *Ὀλλανδία*, τὸ *Κασπιακὸν βαθύπεδον*, ἡ *Νεκρὰ θάλασσα* ἐν Παλαιστίνῃ, τμήμα τῆς *Αὐβικῆς ἐρήμου*, ταιρία γῆς μεταξὺ Ἀλγερίας καὶ Τύνιδος, μέρος τῆς πρὸς βορρᾶν τοῦ *Κολοράδου* χώρας (Β. Ἀμερικῆ) καὶ μέρη ἀλατοῦχα καὶ ἔλη παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς *Σομάλης*. Ἐσχάτως ὅμως ἀνεκαλύφθη ὑπὸ Ῥώσων περιγητῶν τοιαύτη χθαμαλὴ χώρα, κειμένη ἐν μέσῳ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας, 50 περίπου μέτρα ὑπὸ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ Ὀκεανοῦ. Αἱ τοιαῦται τῆς γῆινοῦ ἐπιφανείας χθαμαλαὶ χῶραι καλοῦνται *συνθλίψεις* (Depression) καὶ εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν συνιζήσεων τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.

Ἀτμόπλοιοι ἐν τῇ λίμνῃ Νυάνζα.—Γνωστὸν ὅτι ὁ Νεῖλος πηγάζει ἐκ τῆς λίμνης Νυάνζης, ἣν ἀνεκάλυψεν ὁ διάσημος τῆς Ἀφρικῆς ἐρευνητῆς *Λίβιγστον*. Πρὸ τινος δὲ καιροῦ μετέβη πρὸς τὴν μεγάλην ταύτην λίμνην, ἥς τὸ μέγεθος ὅσον περίπου πρὸς τὸ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, ὁ περιηγητῆς Βορχέρδης, ὅπως ἰδρῶσιν ναυπήγιον διὰ πλοῖα ἰστιοφόρα καὶ μεταφέρῃ καὶ μικρὸν ρυμουλκὸν ἀτμόπλοιοι.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς.—Τὸ μέγα τοῦτο τῆς Β. Ἀμερικῆς ὁμοσπονδιακὸν Κράτος μετὰ τὴν κατὰ τὸ ληξὲν ἔτος γενομένην προσθήκην *Ἰδαχῆς* καὶ *Ὀυόμιγγς* ἀριθμεῖ 44 πολιτείας.

Ἐξαφάνσεις τῶν στρουθίων ἐν Πρωσσίᾳ.—Ἐπὶ τῆς βασιλείας *Φρειδερίκου Γουλιέλμου Α'* τῆς Πρωσσίας τὰ στρουθία (πυργίται) τοσοῦτον εἶχον πολυπλασιασθῆ, ὥστε κατέστησαν διὰ τὸν τόπον ἀληθῆς τοῦ Φαραῶ πληγῆ. Ὁ πρακτικὸς ὅμως οὗτος βασιλεὺς ὅπως ἀπαλλάξῃ τὸν τόπον, διὰ νόμου ἐπέβαλεν εἰς τοὺς κατοίκους, ἵνα ἕκαστος τούτων ἀνὰ πᾶν ἔτος κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου προσφέρῃ πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ 6—12 κεφαλὰς στρουθίων. Οὕτω κατὰ τὰ ἔτη 1731—1733 συνέλεξε τὸ δημόσιον ταμεῖον 741,240 κεφαλὰς στρουθίων, καὶ κατὰ τὸ 1740 323,905 κεφαλὰς.

Αἱ μέγισται βαθύνητες τοῦ Ἰονίου Πελάγους.—Οἱ ὑπὸ γυλομανίας καταληφθέντες Ἴταλοι, δὲν ἀσχολοῦνται μόνον εἰς κατακτήσεις καὶ ἐπιδείξεις μεγαλείου πρὸς μικρὰ Κράτη, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐπιστημο-

νικὰς ἐργασίας πλείττας καὶ μεγάλης ἀξίας. Οὕτω τὸ ἰταλικὸν ἀτμόπλοιον *Oubouyctow* ἐξερεύνησε τὸν βυθὸν τοῦ Ἰονίου Πελάγους, τῆς θαλάσσης δηλ. ἐκείνης, ἣτις χωρίζει τὰ δυτικὰ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους παράλια ἀπὸ τῆς Σικελίας καὶ Ν. Ἰταλίας. Ὑπ' αὐτοῦ μεταξὺ 35°, 39' καὶ 36°, 56' Β. πλάτους (ἀκριβῶς πρὸς δυσμὰς τῆς Κρήτης) καὶ 18°, 18' ἕως 18° 38' Α. μήκους (πρὸς νότον τῆς Ζακύνθου) εὐρέθη ζώνη, ἔχουσα μέσον βάθος 4000 μέτρων. Ἡ μεγίστη βαθύτης εὐρίσκεται ὑπὸ 35°, 52', 25' Β. πλάτος καὶ 18°, 18', 30 Α. μήκος· τὸ μέρος τοῦτο τοῦ βυθοῦ ἐκάλεισαν οἱ Ἰταλοὶ *Αβυσσον* τοῦ Magnaghi (ναυάρχου τινὸς Ἰταλοῦ) Πότε καὶ τὸ ἡμέτερον ναυτικὸν θ' ἀσχοληθῆ εἰς τοιαύτας μελέτας;

Χρυσωρυχεῖα ἐν Τρανσβάλη — Ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ πρὸ τινος καιροῦ ἀνεκαλύφθησαν φλέβες χαλαζίου ἐγκλείουσαι μεγάλην ποσότητα χρυσοῦ· ἐπειδὴ πολλοὶ χρυσοθῆραι μετακκίνουσι πρὸς ἐξώρυσιν τοῦ πολυτίμου τούτου μετάλλου, ἐλπίζεται ἐντὸς ὀλίγου ἐκ τῆς συρροῆς τῶν ξένων νὰ ἰδρυθῆ Κράτος χριστιανικὸν ἐν ταῖς χώραις *Ματαβέλα* καὶ *Μασχόνα*.

Ἡ αὐτοκίνητος βιβλιοθήκη. Ὅπως μὴ οἱ διὰ τῶν ἀγγλικῶν σιδηροδρόμων ταξιδεύοντες ἐπιβάται καταλαμβάνονται ὑπὸ ἀνίξας, αἱ σιδηροδρομικαὶ ἐταιρεῖαι προτίθενται νὰ τοποθετήσωσι ἐν ἐκάστη ἀμᾶξῃ αὐτοκίνητον βιβλιοθήκην ὑλοστεγῆ, ἐμπεριέχουσαν μυθιστορήματα καὶ ἄλλα διδακτικὰ βιβλία· ἐκ ταύτης ὁ ἐπιβάτης θὰ δύναται νὰ ἐξάγῃ τὸ βιβλίον, ὅπερ νομίζει κατάλληλον, ρίπτων μίαν πένναν εἰς ὄρισμένον τρήμα τῆς βιβλιοθήκης, ἀναλόγως ὅπως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς αὐτοκινήτους πλάστιγγας. Ἄν τοῦτο ἔπραττον καὶ αἱ ἡμέτεραι σιδηροδρομικαὶ ἐταιρεῖαι, ἐντὸς ὀλίγου ἤθελον ἐκκενωθῆ ἅπασαι αὐτῶν αἱ βιβλιοθήκαι.

Ἐπόγειος σιδηροδρόμος. Παρὰ τοῦ δήμου τοῦ Βερολίνου ὁ μεταλλειολόγος Poetsch. ἐξήγησε τὸ προνόμιον τῆς κατασκευῆς ὑπογείου σιδηροδρόμου, οὗτινος ἡ μηχανὴ θὰ κινῆται δι' ἠλεκτρομαγνητικῆς δυνάμεως.

Αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ Κόγκου ἐν Ἀφρική. Ἐπειδὴ ἡ χώρα, ἐν ἣ εὐρίσκονται αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου, διατελεῖ εἰσέτι ἀνεξερεύνητος, διὰ τοῦτο ἡ Ἀγγλοβελγικὴ ἐταιρεῖα *Κατάγγο* ἀνέλαβε νὰ ἐξερευνήσῃ αὐτήν, ἀποστείλασθ ἐκ διαφόρων σημείων τρεῖς διαφόρους ἐπιστημονικὰς ἐπιτροπὰς. Ἡ πρώτη τούτων ἐκ Βέλγων ἀξιομαχτικῶν συνισταμένη κατέρχεται ἐκ βορρᾶ, ἀκολουθοῦσα τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ *Λομάμη*. Ἡ δευτέρα ἐξ Ἀγγλων συνισταμένη θὰ ἀπέλθῃ ἀπὸ τῆς *Ταγγαρίκης* λίμνης καὶ θὰ διεισδύσῃ πρὸς τὴν ἀγνωστον χώραν. Τέλος ἡ τρίτη θὰ ἔξῃ ὡς ἀρχηγὸν

τὸν λοχαγὸν *Βιάρ* ἐκ Βελγίου καὶ διαφόρους ἄλλους ἐπιστήμονας περιηγητὰς.

Τεχνητὸς καφές. Ἐν Ἀλλῆ ἀνεκαλύφθη μυστικὸν ἐργοστάσιον, οὗτινος σκοπὸς ἦτο ἡ διὰ τῆς τέχνης παρασκευὴ σπερμάτων καφέ. Πρὸς παρασκευὴν τούτου, ὅστις ἐπωλεῖτο ὡς γνήσιος *Μόκκα*, μετεχειρίζοντο ἄλευρον, κичόριον καὶ ὀξυθεικὸν σιδηρον (βιτριόλιον). Ὁ διευθυντὴς καὶ οἱ συνεργάται τοῦ ἐργοστασίου τούτου συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν. Πόσοι παρ' ἡμῖν θὰ εὐρίσκοντο πρὸ πολλοῦ ἐν ταῖς φυλακαῖς, οἵτινες καταφανῶς νοθεύουσι τὸν καφέν καὶ πλείστα τρόφιμα χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἐργοστάσια καὶ μηχανὰς!

Ὁ προϊστορικὸς ἄνθρωπος ἦτο ἀριστερόχειρ. Ἐκ πολλῶν προϊστορικῶν ὀργάνων, ἀτινα ἐξήτασεν ὁ Γαβριὴλ Μυρτιλλέτης, ἐξάγεται, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν προϊστορικῶν ἀνθρώπων μετεχειρίζοντο περισσότερο τὴν ἀριστερὰν χεῖρα τῆς δεξιᾶς. Ἄν τοῦτο ἐπιβεβαιώσωσι καὶ ἄλλαι ἀνθρωπολογικαὶ ἐρευναι, ὅτι δηλ. οἱ προϊστορικοὶ ἄνθρωποι ἦσαν ἀριστερόχειρες, τότε πρέπει νὰ ἐξετασθῆ, διατὶ προϊόντος τοῦ χρόνου οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο *δεξιόχειρες*.

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Χριστιανικαὶ Μελέται. Σύγγραμμα περιοδικὸν καθ' ἑβδομάδα ἐκδιδόμενον ὑπὸ Ξενοφῶντος Π. Μόσχου δ. φ.

Οὕτως ἐπιγραφόμενον ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς 1. Ἀπριλίου ἐ. ἔ. *θεολογικὸν* περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀδιδασκτικὸν καὶ ψυχοφελές» κατὰ τὸν *λόγον* (τῆς 15. Ἰουνίου), ἔτι δὲ καὶ «λίαν ὠφέλιμον» (sic). Περὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς μετριωτάτου καὶ μονοτόνου τούτου περιοδικοῦ συγγράμματος οὐδέποτε οὐδὲν ἡμεῖς ἠθέλομεν εἰπῆ, ἂν ἀπλῶς τὸ σύγγραμμα τοῦτο περιορίζετο ἐν τῷ ἑαυτῷ κύκλῳ, ἐν ᾧ βεβαίως δύναται νὰ λέγῃ ὅτι θέλει, χωρὶς νὰ φροντίζῃ πολὺ μῆτε περὶ αὐστηρᾶς λογικῆς μῆτε περὶ ἀληθοῦς ἐπιστήμης. Ἄλλ' ὅμως, ἰδόντες ἐν τῷ 7. ἀριθμῷ ὅτι καταλείπει τὸν κοινὸν καὶ τετριμμένον τοῦτον κύκλον καὶ μεταπηδᾷ ἀναρμοδίως εἰς τὴν σφαῖραν τὴν φυσιογνωστικὴν, περὶ ἣν στρέφεται καὶ ὁ *Προμηθεὺς*, κρίνομεν καλὸν μετὰ παῤῥησίας καὶ εἰλικρινείας νὰ ὑπομνήσωμεν τὸν ἄλλως λόγιον συντάκτην αὐτοῦ ὅτι ἔχασε τὰ *γερὰ* του καὶ συμφέρον μέγιστον ἔχει νὰ ἐπανέλθῃ τάχιστα εἰς αὐτὰ, ἂν κήδηται πῶς ἑαυτοῦ. Τοῦτο δὲ ἄλλως εἶνε καὶ τῆς κοινωνίας ὕψιστον συμφέρον, ἣτις ὀφείλει νὰ μὴ ἐπαπατᾶται πλέον οὕτω σκαιῶς ὑπὸ ἀτέχνων ἠθικολόγων, *ἡπατημένων ἀπατεῶνων* καλουμένων ὑπὸ τοῦ Lessing (βλ. *Nábar τὸν σοφόν*). Ἐλθωμεν δὲ νῦν ἀπὸ τῶν γε-